

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความต้องการของชาวประมงทะเลเกี่ยวกับรายการวิทยุเพื่อการศึกษา" มีความมุ่งหมายที่จะสำรวจความต้องการของชาวประมงทะเลเกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบการ เสนอรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาและสำรวจความสนใจความพร้อมของชาวประมงทะเลที่เกี่ยวกับการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา ผลของการวิจัยนี้จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการของชาวประมงทะเล และความพร้อมของชาวประมงทะเลในการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา ผลของการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะในการพิจารณาจัดรายการการศึกษาทางวิทยุกระจายเสียงสำหรับชาวประมงทะเล ตลอดจนกลุ่มผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ ซึ่งเป็นการนำเอาทรัพยากรสื่อสารมวลชนที่มีอยู่มานำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของประชากร อันเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ

ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้จากแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัย เป็นผู้เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีสอบถามตัวอย่างประชากรถึงที่อยู่อาศัย แล้วกรอกคำตอบลงในแบบสอบถามด้วยตนเอง ข้อมูลที่ได้มานำมาหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ยน้ำหนักของคำตอบ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นชาวประมงทะเลที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน และเป็นเพศชาย ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 183 คน ร้อยละ 79.24 มีอายุระหว่าง 20 ถึง 49 ปี และร้อยละ 20.76 มีอายุระหว่าง 50 ถึง 69 ปี ตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.35 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมปีที่ 7 ร้อยละ 3.28 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมีเพียงร้อยละ 4.32 ที่ไม่เคยเข้าเรียนเลย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง "ความต้องการของชาวประมงทะเลเกี่ยวกับรายการวิทยุเพื่อการศึกษา" สรุปได้ดังนี้

1. ชาวประมงทะเลทุกครัวเรือนมีเครื่องรับวิทยุ และร้อยละ 7.65 มีเครื่องรับวิทยุมากกว่า 1 เครื่อง ชาวประมงทะเลมักจะรับฟังรายการวิทยุที่บ้านในขณะที่พักผ่อน หรือทำงานภายในบริเวณบ้าน สมาชิกในครัวเรือนที่รับฟังรายการวิทยุคือแม่บ้าน และเด็ก ๆ

2. ชาวประมงทะเลร้อยละ 66.67 รับฟังรายการวิทยุทุกวัน และอีกร้อยละ 33.33 รับฟังประมาณสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง โดยร้อยละ 59.56 มีเวลารับฟังรายการวิทยุได้นานติดต่อกันครั้งละครึ่งชั่วโมงถึง 1 ชั่วโมง รองลงมาร้อยละ 25.14 สามารถรับฟังได้นาน 1-2 ชั่วโมง สำหรับช่วงเวลาที่ชาวประมงทะเลรับฟังรายการวิทยุนั้น พบว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนัก ในระหว่างวันที่งดทำการประมง และวันที่ออกทำการประมง (ประมาณวันขึ้น 12 ค่ำ ถึงวันแรม 3 ค่ำ และประมาณวันแรม 4 ค่ำถึง วันขึ้น 11 ค่ำ) ช่วงเวลาที่ชาวประมงทะเลรับฟังรายการวิทยุกันมากคือระหว่างเวลา 06.00 ถึง 12.00 น. รองลงมาเป็นช่วงเวลาระหว่าง 12.00 น. ถึง 18.00 น. และระหว่าง 18.00 น. ถึง 21.00 น. ตามลำดับ

3. ชาวประมงทะเลส่วนมากมักจะรับฟังรายการวิทยุโดยเลือกฟังรายการที่ให้ความรู้ ความบันเทิง มีเพียงส่วนน้อยที่เลือกรับฟังรายการที่เป็นที่นิยมของเพื่อนบ้านใกล้เคียง และสมาชิกในครัวเรือน ชาวประมงทะเลมักจะเปลี่ยนคลื่นสถานีที่รับฟังอยู่เมื่อจบรายการ หรือเปลี่ยนคลื่นสถานีทั้ง ๆ ที่ยังไม่จบรายการ เป็นเพราะเกิดเบื่อหน่ายรายการที่ฟังอยู่ เหตุผลรองลงมาคือมีการโฆษณาสินค้ามากเกินไป และเป็นเพราะมีคลื่นวิทยุจากสถานีอื่นรบกวนทำให้รับฟังไม่ได้หรือรับฟังได้แต่ไม่ชัดเจน

สำหรับอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ชาวประมงทะเลไม่ได้รับฟังรายการวิทยุก็คือการไม่มีเวลาว่างจะรับฟังโดยใช้เวลานั้นทำงานหรือทำกิจกรรมอย่างอื่น รองลงมาคือการซ้อนทับกันของคลื่นวิทยุ ทำให้การรับฟังไม่ชัดเจน และการมีความเห็นไม่ตรงกันในการรับฟังรายการวิทยุของสมาชิกในครัวเรือน

4. ชาวประมงทะเลมีความสนใจมากต่อรายการวิทยุ และถ้าจะมีรายการวิทยุเพื่อการศึกษาสำหรับชาวประมงทะเลก็จะสนใจติดตามรับฟัง ชาวประมงทะเลเห็นว่าวิทยุกระจายเสียงเป็นสิ่งจำเป็นมากในชีวิตประจำวัน และความรู้ที่ได้รับจากวิทยุนี้เป็นสิ่งที่มีประโยชน์

5. ชาวประมงทะเลมีความสนใจเป็นอย่างมากต่อรายการประเภทข่าวและประกาศ สารคดีและความรู้ และรายการพิเศษต่าง ๆ เช่นการถ่ายทอดเสียงจากพระราชพิธี หรือเหตุการณ์สำคัญ ร่องลงมาเป็นรายการบันเทิง

6. ชาวประมงทะเลมีความสนใจและต้องการรายการข่าวและประกาศเกี่ยวกับการประมงมาก ร่องลงมาเป็นข่าวและประกาศของทางราชการและข่าวภายในท้องถิ่น ส่วนข่าวบริหารประชาชน ข่าวกีฬาและข่าวต่างประเทศนั้น ชาวประมงทะเลมีความสนใจและต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องการเสนอรายการข่าวและประกาศ ชาวประมงทะเลมีความสนใจและต้องการให้เป็นการอ่านข่าวประกอบเสียงที่บันทึกมาจากเหตุการณ์หรือบุคคลในข่าวมากกว่าอย่างอื่น

7. ชาวประมงทะเลมีความสนใจและต้องการรายการสารคดีและความรู้เกี่ยวกับการประมงหรืออาชีพประมง ร่องลงมาเป็นรายการสารคดีและความรู้สำหรับประชาชนทั่วไป และรายการสารคดีและความรู้เกี่ยวกับการประมงอาชีพอื่น ๆ ในการเสนอรายการประเภทสารคดีและความรู้นั้น ชาวประมงทะเลมีความสนใจและต้องการให้เป็นรายการหลายรูปแบบ คือ การตอบปัญหาและพูดคุยกับผู้ฟัง การอภิปราย การสัมภาษณ์ การบรรยาย และการบรรยายสลับเพลง

8. ชาวประมงทะเลมีความสนใจเป็นอย่างมากต่อรายการเพลงและดนตรีประเภทลูกทุ่ง รายการบันเทิงอื่น ๆ คือ ละครวิทยุ เพลงไทยเดิม การแสดงต่าง ๆ เช่น การละเล่นพื้นเมือง เพลงไทยสากล และเพลงสากล นั้นชาวประมงมีความสนใจร่องลงมาตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง "ความต้องการของชาวประมงทะเลเกี่ยวกับรายการวิทยุเพื่อการศึกษา" ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรจะได้มีการสำรวจความต้องการของชาวประมงทะเลที่เกี่ยวกับรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาโดยละเอียดในทุกเขตประมงทะเลหรือ จังหวัดที่มีการประกอบอาชีพประมงทะเล เพื่อทราบข้อแตกต่างปลีกย่อยของแต่ละท้องถิ่น อันจะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาจัดทำรายการให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ
2. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย ควรพิจารณา ร่วมกันในการจัดทำรายการวิทยุเพื่อการศึกษาสำหรับชาวประมงทะเล โดยอาจจะจัดตั้งสถานีวิทยุขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการนี้ หรือจัดตั้งศูนย์ผลิตรายการเพื่อผลิตรายการจากส่วนกลาง ส่งเป็นเทปบันทึกเสียงไปออกอากาศที่สถานีวิทยุในท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายลงได้มาก
3. ในการใช้วิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาสำหรับชาวประมงทะเลนั้น พิจารณาไปถึงครอบครัวของชาวประมงทะเลด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการยกระดับความเป็นอยู่ของชาวประมงทะเลและครอบครัว นอกเหนือไปจากการส่งเสริมผลผลิตจากอาชีพโดยตรง
4. ควรส่งเสริมให้ชาวประมงทะเลมีโอกาสรับฟังรายการ การศึกษาอย่างทั่วถึง โดยจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ระหว่างสถานีวิทยุกับชาวประมงทะเลอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการวิจัยต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มีความจำกัดหลายประการ เช่น เวลาที่ใช้ในการวิจัย การสุ่มตัวอย่างประชากร และการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแก่ผู้ที่จะทำการศึกษาวิจัยต่อไปดังนี้

1. ในการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีสัมภาษณ์ ควรจะใช้เวลาในการให้ความคุ้นเคยกับตัวอย่างประชากรบ้าง เพื่อให้ตัวอย่างประชากรมีความเป็นกันเอง และมองเห็นประโยชน์ของการวิจัย อันเป็นผลให้ข้อมูลที่ได้รับเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้มากขึ้น

2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ควรสุ่มตัวอย่าง เลือกให้เป็นตัวแทน
ที่ดีของชาวประมงทะเลทั้งประเทศ โดยอาจสุ่มตัวอย่างทุกเขตประมงทะเล หรือจังหวัด
เพื่อให้ผลของการวิจัยสมบูรณ์ และมีความเที่ยงตรงมากขึ้น

3. ควรระมัดระวังในการใช้คำถาม โดยใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจและ
รวบรัด การใช้คำถามมากเกินไปจะทำให้ชาวประมงเบื่อหน่าย และไม่มีสมาธิในการตอบ
คำถามได้นาน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย